

संजय साबळे 8208137064 / 9921661173
 विकी साबळे 8208068315

प्रिती नर्सरी अँड लॉन सप्लायर्स

आमच्याकडे सर्व प्रकारचे शोभीवंत इन्डोअर आऊटडोअर प्लॅन्टस तसेच लॉन मिळेल

पुणे - सोलापुर रोड, काळभोर लॉन्सच्यापाठीमागे, कवडीगाव रोड, ता. हवेली, जि. पुणे.

संपादक - अशोक हनवते.मो - 9421094991, 7264079990

लातूर वर्ष ५ वे अंक ५२ बुधवार दि.२७ ऑगस्ट २०२५ पृष्ठे ४ स्वागत मूल्य २ रु.

...अखेर वाढीव टप्पा अनुदानाचा शासनादेश निर्गमित

विना अनुदानित शाळा कृती समिती बीड जिल्ह्याच्या वतीने शासनाचे आभार !

बीड/प्रतिनिधी राज्य शासनाने राज्यातील विना अनुदानित शाळांना वाढीव टप्पा अनुदान पावसाळी अधिवेशनात मंजूर केल्यानंतर त्या संदर्भातला शासनादेश अखेर आज सोमवार दिनांक २५ ऑगस्ट २०२५ रोजी सायंकाळी ७-३६ सुमारास निर्गमित करून विना अनुदानित शाळांच्या वाढीव टप्पा अनुदानाच्या प्रश्न मार्गी लागला. त्याबद्दल राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, उपमुख्यमंत्री तथा अर्थमंत्री अजित पवार, दुसरे उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्यासह राज्याचे शालेय शिक्षण मंत्री दादा भुसे यांचे विनाअनुदानित शाळा कृती समिती बीड जिल्हा शाखेच्या वतीने वैजनाथ चाटे, जितेंद्र डोंगरे, जिल्हाध्यक्ष आत्माराम वाव्हळ यांनी जाहीर आभार मानले.

राज्यातील विना अनुदानित शाळांना वाढीव टप्पा अनुदान मिळावे या मागणीसाठी सातत्याने शिक्षक संघटनेच्या वतीने आंदोलन होते. आंदोलनाच्या मागणीचा पाठपुरावा करत असताना

करण्यात येत

८ आणि ९ जुलै रोजी शिक्षक समन्वय संघाच्या वतीने मुंबईतील आझाद मैदानात मोठे आंदोलन करण्यात आले.

वाढीव टप्प्याचा पगार देणार असल्याचे आश्वासन दिले. परंतु अधिवेशन संपून महिना दीड महिना झाला तरी शासन आदेश

या आंदोलनाप्रसंगी राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी या आंदोलनाची दखल घेतली. तसेच सुरु असलेल्या पावसाळी अधिवेशनामध्येच वाढीव टप्पा अनुदानासाठी लागणाऱ्या निधीची तरतूद करून असे आश्वासन दिले. नुसता आश्वासन देऊन मुख्यमंत्री थांबले नाहीत तर मुख्यमंत्र्यांनी दुसऱ्याच दिवशी म्हणजेच ९ जुलै रोजी वाढीव टप्पा अनुदानासाठी लागणाऱ्या निधीची घोषणा केली. केवळ घोषणा करून सरकार थांबले नाही. तर यावेळी वाढीव टप्प्यासाठी लागणाऱ्या ९७० कोटी रुपयांची आर्थिक तरतूद केली. शिवाय २ ऑगस्ट २०२५ रोजी पासून प्रत्येक शिक्षकांच्या खात्यात वाढीव टप्प्याचा पगार देणार असल्याचे आश्वासन दिले. परंतु अधिवेशन संपून महिना दीड महिना झाला तरी शासन आदेश

निर्गमित झाला होत नसल्याने शिक्षण समन्वय संघाच्या वतीने मंत्रालय स्तरावर सातत्याने पाठपुरावा सुरु ठेवला. 'बोले तैसे चाले' या म्हणीप्रमाणे राज्याचे लोकप्रिय मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, उपमुख्यमंत्री तथा अर्थमंत्री अजित पवार, दुसरे उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे आणि शालेय शिक्षण मंत्री दादा भुसे यांनी शासनादेश निर्गमित करण्यासंदर्भात प्रशासनाला आदेश दिले. त्यानंतर शासन आदेश निर्गमित करण्यासाठी हालचाली सुरु केल्या. अखेर आज सोमवार दिनांक २५ रोजी सायंकाळी ७-३६ वाजण्याच्या सुमारास वाढीव टप्पा अनुदानाचा शासन आदेश निर्गमित केला. शासन आदेश निर्गमित होताच महाराष्ट्र राज्य विना अनुदानित शाळा कृती समिती बीड जिल्हा शाखेच्या वैजनाथ चाटे, जितेंद्र डोंगरे, लक्ष्मण जगताप, विजयसिंह शिंदे, मुकाताई मोटे-अर्दंड मंडम, बीड जिल्हा अध्यक्ष आत्माराम वाव्हळ, रामदास जामकर, शेख सर,बाळासाहेब नागरगोजे, रवींद्र भुक्कन, जावेद पठाण, दिपक गरुड, चंद्रशेखर तौर, अंकुश गवळी, प्रताप पवार, भागवत यादव, अशोक मोरे, सुरेश कदम यांच्यासह इतर पदाधिकाऱ्यांनी वतीने आनंद साजरा करून शासनाचे आभार मानले.

काळेगाव येथील तक्षशिला बुद्ध विहारात विनोद भाऊ खटके यांच्या हस्ते वृक्षारोपण !!

अहमदपूर :- अहमदपूर तालुक्यातील काळेगाव येथील तक्षशिला बुद्ध विहारांमध्ये व्ही एस पॅथर्सचे सं अध्यक्ष विनोदभाऊ खटके हे परिवारासह धम्मकार्यात हिरहरीने सहभागी होतात, धम्म चळवळ पुढे नेण्यासाठी लागेल ती मदत विहाराला नेहमीच करत असतात त्यासाठी तक्षशिला बुद्धविहाराचे प्रमुख भंते महाविरोधेरो यांच्या हस्ते विनोद भाऊ खटके यांचा सपलीक सन्मान करण्यात आला यानंतर तक्षशिला बुद्ध विहार परिसरात विनोद भाऊ खटके

यांच्या हस्ते आणि उपस्थित मान्यवरांच्या हस्ते वृक्षारोपण करण्यात आले यावेळी माजी मंत्री विनायक रावजी पाटील अहमदपूर पोलीस स्टेशन चे एपीआय संतोष केदारसे, युवा नेते सिद्धार्थ सूर्यवंशी, श्रीम दिक्षारणी खटके, व्हीएस पॅथर्सचे जिल्हाध्यक्ष

शरद किनीकर अहमदपूर तालुकाध्यक्ष आदित्य गुळे, चाकूर तालुकाध्यक्ष अजय वाघमारे, गजानन कांबळे, रंजित कांबळे, अजय सूर्यवंशी, संविधान गायकवाड, दिनेश तिगोटे, वैभव इंगळे, नागेश वाघमारे सह धम्मसेवक उपस्थित होते.

सोशल मीडिया कंटेंट नियंत्रणासाठी सर्वोच्च न्यायालयाचे केंद्राला निर्देश ; NBS- चा सल्ला घेण्याचेही आदेश

सर्वोच्च न्यायालयाने केंद्र सरकारला सोशल मीडियावर प्रसारित होणाऱ्या विविध प्रकारच्या कंटेंटचे नियमन करण्यासाठी प्रस्तावित मार्गदर्शक तत्वे रेकॉर्डवर ठेवण्याचे निर्देश दिले आहेत. न्यायालयाने हे मार्गदर्शक तत्वे न्युज ब्रॉडकास्टिंग स्टँडर्ड्स अथॉरिटी (NBS-) शी सल्लामसलत करून तयार करण्याचे आदेश दिले आहेत. नोव्हेंबरमध्ये होणाऱ्या या प्रकरणाच्या पुढील सुनावणीपर्यंत सरकारला वेळ देण्यात आला आहे. सर्वोच्च न्यायालयाने काल सोशल मीडियावरील प्रभावशाली व्यक्ती अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचे व्यावसायिकीकरण करतात. त्यांच्या टिप्पण्यांमुळे दिव्यांग, महिला, मुले, ज्येष्ठ नागरिक आणि अल्पसंख्याकांसह विविध समाजाच्या भावना दुखावण्याची शक्यता आहे असे म्हटले होते. मार्गदर्शक तत्वांवर काम केले पाहिजे सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश सूर्यकांत आणि जयमाल्या बागची यांच्या खंडपीठाने केंद्र सरकारला पॉडकास्टसारख्या ऑनलाइन शोसह सोशल मीडियावरील वर्तनाचे नियमन करण्यासाठी

वकील निशा भांभानी यांच्या प्रतिनिधित्वाखालील राष्ट्रीय प्रसारक आणि डिजिटल असोसिएशनशी सल्लामसलत करून मार्गदर्शक तत्वांवर काम करण्यास सांगितले जेणेकरून अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य आणि समाजात सन्मानाने जगण्याचा विविध समुदायांचा तितकाच महत्त्वाचा अधिकार यांच्यात संतुलन साधता येईल. समय रैना प्रकरणाची न्यायालयात सुनावणी अपंग व्यक्तीबद्दल असंवेदनशील विनोद करून 'अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचा गैरवापर' केल्याबद्दल सोमवारी न्यायालय समय रैनासह सोशल मीडियावरील विनोदी कलाकारांविरुद्ध खटल्याची सुनावणी करत होते. अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचे व्यापारीकरण न्यायाधीश बागची म्हणाले, 'जेव्हा तुम्ही अभिव्यक्ती स्वातंत्र्याचे व्यापारीकरण करत असता तेव्हा समाजातील काही घटकांच्या भावना दुखावल्या जाणार नाहीत याचीही काळजी घेतली पाहिजे.

आयुक्त श्रीमती मानसी मीना व उपयुक्त डॉ. खानसोळे यांच्या नेतृत्वात मनपाकडून गोदामावर छापे पाच लाखाचे प्लास्टिक व दोन टन प्लास्टिक जप्त

लातूर/ प्रतिनिधी:- आयुक्त श्रीमती मानसी मीना व उपयुक्त डॉ. पंजाबराव खानसोळे यांच्या नेतृत्वात मनपाकडून गोदामावर छापे पाच लाखाचे प्लास्टिक जप्त लातूर शहर महानगरपालिकेच्या वतीने प्लास्टिक विरोधातील मोहीम दणक्यात सुरु आहे. या अंतर्गत मंगळवारी (दि. २६) पालिकेकडून प्लास्टिकची साठवणूक करणाऱ्या गोदामावर छापे मारण्यात आले. यात अंदाजे पाच लाख रुपयांचे २ टनहून अधिक प्लास्टिक जप्त करण्यात आले. विशेष म्हणजे रात्री उशिरापर्यंत या प्लास्टिकची मोजदाद सुरु होती. त्यामुळे जप्त केलेल्या प्लास्टिकचा आकडा आणखी वाढण्याची शक्यता आहे. शहरात सिंगल युज प्लास्टिक वापरसा बंदी आहे.असे असतानाही

काही व्यावसायिक व नागरिकांकडून हे प्लास्टिक वापरले जाते. त्यामुळे मनपा आयुक्त श्रीमती मानसी यांच्या आदेशानुसार पालिकेने गेल्या काही दिवसांपासून प्लास्टिक जप्त करण्याची मोहीम सुरु केली आहे. विशेष म्हणजे संबंधितांना आर्थिक दंडही केला जात आहे. या मोहिमेअंतर्गत मंगळवारी शहरातील गोदामावर छापे मारण्यात आले. मनपा उपायुक्त डॉ. पंजाबराव खानसोळे यांच्या उपस्थितीत मुख्य स्वच्छता अधिकारी कलीम शेख, स्वच्छता विभाग प्रमुख रमाकांत पिडगे व सर्व मुख्य स्वच्छता निरीक्षक यांनी ही कारवाई केली. यात सिंगल युज प्लास्टिकचा मोठा साठा हाती लागला. सुमारे २ हजार किलो अर्थात २ टनाहून

अधिक प्लास्टिक जप्त करण्यात आले. सायंकाळी ६ वाजेपर्यंत या प्लास्टिकची मोजदाद सुरु होती.मंगळवारी जप्त करण्यात आलेले प्लास्टिक अंदाजे साडेचार ते पाच लाख रुपयांचे आहे. प्लास्टिकचा वापर वाढत आहे. व्यावसायिक आणि नागरिकांनी पर्यावरण रक्षणासाठी या प्लास्टिकचा वापर बंद करावा, असे आवाहन मनपाच्या वतीने करण्यात आले आहे. नागरिक व व्यावसायिकांनी प्लास्टिक वापर बंद केला नाही तर पालिकेची ही मोहीम यापुढेही सुरुच राहणार असून दंडात्मक कारवाई केली जाईल, असा इशारा पालिकेकडून देण्यात आला आहे.

ऊर्मिलाताई आनंदगांवकर यांचे निधन

के ज / प्रतिनिधी तालुक्यातील आनंदगाव येथील मूळ रहिवासी सध्या केज येथील निवासी जेष्ठ महिला ऊर्मिलाताई माणीकराव आनंदगांवकर वय ७९ वर्ष यांचे अंबाजोगाई येथे उपचारादरम्यान निधन झाले. मंगळवार रोजी सायंकाळी केज येथे त्यांच्यावर अंत्यसंस्कार करण्यात आले. त्या धार्मिक प्रवृत्तीच्या व प्रेमळ स्वभावाच्या म्हणून त्या परिचित होत्या. कवी सेवानिवृत्त प्रा कवी माणिकराव आनंदगांवकर यांच्या त्या पत्नी होत. त्यांच्या पश्चात पती, मुलगा, सून नातवंडे असा मोठा परिवार आहे. बँक मॅनेजर महेश कुलकर्णी यांच्या त्या मातोश्री होत.

आयुष्यमान कार्ड नोंदणी करण्याची मोहीम नागरिकांनी लाभ घ्यावा.. आयुक्त श्रीमती मानसी मीना

लातूर/ प्रतिनिधी :- राज्य शासनाच्या प्राप्त सूचना तसेच आयुक्त मानसी आणि उपायुक्त खानसोळे यांच्या मार्गदर्शानुसार व वैद्यकीय आरोग्य शहर महानगरपालिकेतील सर्व रहिवाशांचे आयुष्यमान कार्ड नोंदणी करण्याचे काम मोहीम स्तरावर आरोग्य विभागामार्फत चालू करण्यात आले आहे. ही मोहीम ८ सप्टेंबर पर्यंत चालणार आहे. आयुष्यमान कार्ड काढण्यासाठी आवश्यक कागदपत्रे

१. अद्यावत रेशन कार्ड
२. आधार कार्ड
३. आधार लिंक मोबाइल नंबर योजनेअंतर्गत दिला जाणारा लाभ
१. १३५६ प्रकारच्या आजारांवर उपचार
२. प्रति कुटुंब प्रति वर्ष रुपये पाच लाखापर्यंत मोफत उपचार.
३. लातूर शहरांमध्ये एकूण ३२ रुग्णालयांमध्ये हे उपचार घेता येतात. याचे लाभार्थी कोण आहेत लातूर शहरातील सर्व रहिवाशी तसेच यात उत्पन्नाची अट नाही.

आयुष्यमान वय वंदना कार्ड वय वर्ष ७० वर्षांपुढील ज्येष्ठ नागरिकांचे आयुष्यमान वय वंदना कार्ड काढता येते. याद्वारे त्या ज्येष्ठ नागरिकाला अधिकचा प्रति वर्ष रुपये पाच लाखापर्यंतचा मोफत उपचार मिळणार आहे. आयुष्यमान कार्ड

नोंदणी कोठे करता येणार १. आशा स्वयंसेविका मार्फत २. रास्त भाव दुकानदार (राशन दुकानदार) ३. नजीकच्या नागरी सुविधा केंद्रामध्ये तरी लातूर शहर महानगरपालिका आरोग्य विभागाच्या वतीने सर्व नागरिकांना आवाहन करण्यात येते की मोहिमे दरम्यानच आयुष्यमान कार्ड नोंदणी करून घ्यावी जेणेकरून आपण व आपल्या कुटुंबातील सदस्यांना आरोग्याच्या बाबतीत होणारा खर्च टाळता येईल.

संपादकीय

पाकिस्तानचे नवे नाटक!

पहलगायम हल्ल्यानंतर भारत आणि पाकिस्तानमधील संघर्ष वाढला. भारताने 'ऑपरेशन सिंदूर' राबवून पाकिस्तानमधील दहशतवादी अड्ड्यांवर तुफानी हल्ले केले. पाकिस्तानी विमानांना भारतीय हवाई हद्दीत प्रवेशबंदी केली. २४ सप्टेंबरपर्यंत ती लागू आहे. पाकिस्तानचे परराष्ट्रमंत्री इशाक दार यांनी नुकतीच बांगला देशला भेट दिली. १९७१ च्या युद्धात पाकिस्तानी लष्करी सैनिकांनी किमान १० लाख स्थानिक महिलांवर अत्याचार केले आणि लाखोंची हत्या केली होती. आधी १९७१ च्या घटनांबद्दल पाकिस्तानने माफी मागावी आणि त्यानंतरच दोन्ही देशांतील संबंध सुधारण्याची चर्चा करू, अशा भाषेत बांगला देशने दार यांना सुनावून, त्यांना जागा दाखवून दिली. पाकिस्तान केलेली पापे नेहमीच दडवत आला असून, भारताविरुद्ध अनेक कारवाया करूनही आजपर्यंत त्याबाबत तो कानावर हातच ठेवत आला आहे. मात्र, पहलगायम हल्ला आणि 'ऑपरेशन सिंदूर' नंतर जगभर नाचक्री झालेल्या पाकिस्तानने जम्मू-काश्मीरसह सर्व मुद्द्यांवर भारतासोबत चर्चा करण्यासाठी मनधरणी केली आहे.

'ऑपरेशन सिंदूर' मोहिमेत पाकिस्तानचे नऊ हवाई तळ आणि पाकव्याप्त काश्मिरातील दहशतवादी तळ नेस्तनाबूद केले गेले. 'वॉटर स्ट्राईक' करत, सिंधू पाणीवाटप करारास स्थगिती दिली गेली. नाक दाबल्यावर तोंड उघडते, तशी अवस्था झाल्यानेच पाकिस्तानी माध्यमांसोबत संवाद साधताना, दार यांनी नरमाईची भूमिका घेतली. सर्व प्रलंबित मुद्द्यांवर भारतासोबत बोलणी करण्यास तयार आहोत. कधी चर्चा होईल, तेव्हा ती केवळ काश्मीरवरच नाही, तर सर्व मुद्द्यांवर होईल. पाकिस्तान व्यापार ते दहशतवादविरोधी उपाय अशा सर्व आघाड्यांवर भारतासोबत काम करण्यास आणि सहकार्यास तयार आहे, असे दार यांनी म्हटले आहे. वास्तविक 'रक्त आणि पाणी एकाच वेळी वाहू शकत नाही,' असे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी पाकिस्तानला पूर्वीच ठणकावून सांगितले आहे. तर दहशतवादास खतपाणी घालण्याचे काम सुरुच असल्याने, पाकसोबत चर्चा करण्यात बिलकूल स्वारस्य नसल्याची भूमिका संरक्षणमंत्री राजनाथ सिंह यांनीही मांडली आहे. या शेजारी देशाचे शेटूट वाकडे ते वाकडेच, हे विसरता कामा नये. जैश-ए-मोहम्मद ही तेथील दहशतवादी संघटना प्रशिक्षण तळ आणि लपण्याच्या ठिकाणांचे नेटवर्क पुन्हा सुरु करण्याची तयारी करत असल्याचे वृत्त आहे.

'जैश'ने त्यांच्या पायाभूत सुविधा पुन्हा सुरु करण्यासाठी निधी संकलनाची मोहीम हाती घेतली आहे. 'ऑपरेशन सिंदूर' अंतर्गत सशस्त्र दलांनी 'जैश'चे बहावलपूर मुख्यालय आणि दहशतवादी लॉचपॅड नष्ट केले होते. खरे तर, फायनान्शियल अॅक्शन टास्क फोर्सचे लक्ष टाळण्यासाठी 'जैश'ने ई-वॉलेटद्वारा देणग्या गोळा करण्यास आरंभ केला आहे. त्यामुळे आर्थिक व्यवहारावर नजर ठेवली जाणार नाही, असा 'जैश'चा अडाखा आहे. हे पैसे 'जैश'चा म्होरक्या मसूद अझहरच्या कुटुंबातील सदस्यांच्या खात्यांमध्ये 'इझी पेसा'आणि 'सदापे' यासारख्या पाकमध्ये लोकप्रिय असलेल्या ई-वॉलेटद्वारा जमा केले जात आहेत. याप्रकारे सुमारे ४०० कोटी रुपये उभारण्याची तयारी केली जात असून, त्यामधून संपूर्ण पाकिस्तानात ३०० पेक्षा जास्त दहशतवादी अड्डे उभारले जाणार आहेत. याशिवाय 'जैश'चे कमांडर मशिदीमधून शुक्रवारच्या नमाजाच्या वेळी देणग्या गोळा करत आहेत.

गाझामध्ये मानवतावादी मदतीच्या नावाखाली पैसे उभारले जात आहेत. भारत म्हणजे महामार्गावर धावणारी मर्सिडीज कार आहे आणि पाकिस्तान हा खडी भरलेला डंपर ट्रक आहे, असे उद्गार पाकिस्तानचे लष्कर प्रमुख जनरल असीम मुनीर यांनी काही दिवसांपूर्वीच काढले होते. त्याचा राजनाथ सिंह यांनी समाचार घेतला होता. दोन देशांना एकत्र स्वातंत्र्य मिळाले आणि एकाने कठोर परिश्रम, योग्य धोरणे आणि दूरदृष्टीने 'फेरारी'सारखी अर्थव्यवस्था निर्माण केली; तर दुसरा देश अजूनही डंपरच्या स्थितीत आहे, हे पाकिस्तानचे स्वतःचे अपयश आहे, असा जोरदार टोला राजनाथ सिंह यांनी लगावला होता. मुळात दहशतवादाला खतपाणी घालणार्या पाकिस्तानमध्ये सध्या महागाईचा वणवा पेटलेला आहे.

भारताविरोधात नेहमीच कुरापती काढणारा हा देश दिवाळखोरीच्या उंबरठ्यावर आहे. या आर्थिक संकटातून बाहेर पडण्यासाठी पाकिस्तानने १९८४ पासून आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधीकडे जवळपास १२ वेळा मदतीसाठी झोळी पसरली, तरीही तेथील महागाई काही कमी होण्याचे नाव घेत नाही; पण तेथील राजकारणी, लष्करी अधिकारी आणि सत्ताधारी वर्गावर या आर्थिक संकटाचा कोणताही परिणाम झालेला दिसून येत नाही. उलटपक्षी यातील बरेच जण अब्जाधीश झालेत. मार्च २०२५ पर्यंत या देशावर भारतीय रुपयात २३ लाख कोटी रुपये एवढे कर्ज आहे. २०१५ मध्ये कर्जाची रक्कम २ लाख कोटी रुपये होती. म्हणजेच गेल्या १० वर्षांत कर्ज दहापटीपेक्षा जास्त वाढले; मात्र त्याचवेळी मुनीर यांची संपत्ती सात कोटी रुपये, तर माजी लष्करप्रमुख कमर जावेद बाजवा यांची संपत्ती निवृत्तीच्या वेळी १ हजार २७० कोटी रुपये होती. विद्यमान राष्ट्राध्यक्ष आसिफ अली झरदारी यांची संपत्ती १८० कोटी रुपये, तर पंतप्रधान शाहबाज शरीफ यांनी २६२ कोटी रुपयांची संपत्ती जाहीर केली आहे. या राज्यकर्त्यांनी एकीकडे जनतेची लूट करून, दुसरीकडे भारतविरोधी कृत्ये करण्याचा सपाटा लावला आहे. काश्मीरचा प्रश्न उगाचच उकरून काढायचा आणि स्थानिक जनतेला भावनिक प्रश्नात गुंतवून ठेवायचे, असे हे षड्यंत्र. काश्मीरबाबत तर पाकिस्तानशी चर्चा करण्याचे काहीएक कारण नाही. फक्त पाकव्याप्त काश्मीर पुन्हा ताब्यात घेण्याचे तेवढे बाकी आहे, हे भारताने वारंवार स्पष्ट केले आहे. त्यामुळे प्रथम दहशतवाद्यांचा बंदोबस्त करावा. तोपर्यंत कोणतीही बोलणी होणार नाहीत. हीच भारताची ठाम भूमिका.

गणेशोत्सवातून साक्षरतेचा प्रसार

सर्वात मोठा उत्सव म्हणजे गणेशोत्सव आता सुरु होत आहे. हा उत्सव केवळ धार्मिक सोहळ्यापुरता मर्यादित न ठेवता अनेक समाजोपयोगी उपक्रम हाती घेतले पाहिजे. त्यापैकी एक म्हणजे गणेश मंडळांनी निरक्षर असलेल्यांना साक्षर करण्यासाठी पुढाकार घ्यावा आणि गणेशोत्सवातून साक्षरतेचा प्रसार करावा.

'विद्येविना मती गेली, मतीविना नीती गेली, नीतीविना गती गेली' महात्मा जोतिबा फुले यांचे हे वचन महाराष्ट्राच्या वास्तवाला आरसा दाखवते. शिक्षण म्हणजे जीवनाचा श्वास, आत्मसन्मानाचा दीप व प्रगतीची किल्ली. तरीही आज राज्यात २०११ च्या जनगणनेनुसार तब्बल १ कोटी ६३ लाख असाक्षर नागरिक आहेत.

असाक्षरता ही केवळ वैयक्तिक मर्यादा नसून ती संपूर्ण समाजाची साखळी अडवणारी बेडी आहे. यामुळे लोकांची रोजगाराची दारे बंद होतात, ते आरोग्यविषयक माहितीपासून वंचित राहतात, आर्थिक व्यवहारांमध्ये अडखळतात, लोकशाहीत सक्रिय सहभाग कमी होतो. ही खरी सामाजिक शोकांतिका व वेदना आहे.

संयुक्त राष्ट्र संघटनेने जगातून २०३० पर्यंत असाक्षरता नष्ट करण्याचे शाश्वत विकासाचे ध्येय ठेवले आहे. केंद्र शासनाने सुरु केलेला उल्लास नव भारत साक्षरता कार्यक्रम हा आशेचा किरण आहे. केंद्र शासनाने २०२२-२७ या कालावधीसाठी सुरु केलेल्या या उपक्रमाने महाराष्ट्रात २०२३-२४ पासून वाटचाल सुरु केली.

मागील दोन वर्षांत सुमारे १० लाख लोकांना साक्षर करण्यात आले. हा अंक महत्त्वाचा असला, तरी राज्यातील १.६३ कोटींच्या तुलनेत तो अपुरा आहे. त्यामुळेच आता गती दहापट वाढवण्याची गरज आहे. वाचन, लेखन व संख्याज्ञान यापुढेही जाऊन जीवन कौशल्याचे शिक्षण अपेक्षित आहे.

१४ ऑक्टोबर २०२२ रोजी महाराष्ट्र शासनाने या योजनेला मान्यता दिली, तर २५ जानेवारी २०२३ रोजी राज्य, जिल्हा, गट व शाळास्तरावर समित्या स्थापन करून अंमलबजावणीसाठी चौकट उभी केली. योजना तयार आहे; आता तिला जनचळवळीचा प्राणवायू मिळायला हवा.

लोकमान्य टिळकांनी सार्वजनिक गणेशोत्सवाचा आरंभ करताना हेतू स्पष्ट केला होता की, समाजाची एकजूट आणि जनजागृती. आज महाराष्ट्रात २ लाखांहून अधिक गणेशोत्सव मंडळे आहेत. प्रत्येक वस्ती, प्रत्येक गल्लीत

ही सामाजिक ऊर्जा धडधडते आहे.

त्यामुळे गणेशोत्सव मंडळे ही समाज जागृतीचा मंच असली पाहिजेत.

हा विचार कायम राहिला पाहिजे व टिकला पाहिजे. गणेशोत्सव हा केवळ आरती-भजनाचा काळ नाही. तो आहे, सामूहिक चेतनेचा उत्सव. व्यसनमुक्ती, हुंडाबंदी, पर्यावरण या विषयांवर मंडळांनी चळवळी उभारल्या आहेत. आता हाच मंच साक्षरतेचा दीपप्रज्वलित करण्यासाठी वापरला पाहिजे.

देवा हो देवा, गणपती देवा, तुझा मी पाई धरा जशी भक्ती गणरायाच्या चरणी अर्पिली जाते, तशीच ज्ञानसाधना समाजाच्या सेवेत अर्पण केली पाहिजे.

उजळून निघोनी गेला जीव हा ज्ञानदीपाने या गाण्यातील ओळीप्रमाणे असंख्य निरक्षरांचे जीवन साक्षरतेच्या दीपाने उजळून निघाले, तर तोच खरा गणेशोत्सव ठरेल.

गणेशमंडळांना पुढील ठोस उपक्रम हाती घेता येतील.

१. साक्षरता प्रबोधन शिबिरे
२. साक्षरता कोपरा - मंडपात माहिती व पुस्तके
३. भित्तिपत्रके व प्रदर्शन
४. साक्षरतेवरील नाटिका, गीत, नृत्य

५. डिजिटल साक्षरता शिबिरे

६. साक्षरता संकल्प विधी

७. साक्षरता दान पेटी

८. एक मंडळ - दहा साक्षर अभियान

सावित्रीबाई फुले यांनी शिक्षणाची मशाल हाती धरली, महात्मा फुलेंनी अस्पृश्यांसाठी शाळा उघडल्या, महर्षी कर्वे यांनी स्त्रीशिक्षणाचा मार्ग मोकळा केला, तर डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी 'शिका, संघटित व्हा, संघर्ष करा' हा संदेश दिला. या महान वारशाला आजच्या गणेशोत्सवात नवजीवन द्यायची वेळ आली आहे.

गणेशोत्सव हा केवळ धार्मिक सोहळा नाही, तर सामाजिक प्रबोधनाची संधी आहे. जर प्रत्येक मंडळाने आपापल्या परिसरात किमान काही जणांना साक्षर केले, तर लाखो लोकांचे जीवन उजळेल.

या वर्षीचा जयघोष असा असावा :

गणपती बाप्पा मोरया - असाक्षरतेचा नाश होवो, साक्षरतेचा प्रकाश होवो!

मागील वर्षीपासून योजना शिक्षण संचालनालयाने 'यंदाचा गणेशोत्सव साजरा करू उल्लासच्या संगो!' या सुरु केलेल्या स्तुत्य उपक्रमात सार्वजनिक गणेश मंडळांसह सर्व समाज घटक सहभागी होतील, ही अपेक्षा.

ड्रोन हल्ल्यांविरोधी कवच

युद्धात ड्रोनचा वाढता वापर पाहता आता ड्रोन हल्ल्यांविरोधी कवच उभारणीला प्राधान्य देणे गरजेचे आहे. रिफायनरी, डेटा सेंटर्स आणि अणुवीज प्रकल्पांवर संभाव्य ड्रोन हल्ल्यांविरोधी संरक्षण कवच पाहिजेच.

पाकिस्तानची नवी धमकी

पाकिस्तानचे सैन्यप्रमुख जनरल आसिम मुनीर यांनी नुकतेच अमेरिकेच्या भूमीवरून भारताला धमकी दिली की, भारत-पाकिस्तानमध्ये अणुयुद्ध होऊ शकते. त्यांच्या या विधानामुळे जागतिक समुदायामध्ये विता निर्माण झाली आहे. त्यांनी भारतावरील हल्ल्यांचा उल्लेख करताना विशेषतः जामनगर (गुजरात) येथील जगातील सर्वात मोठ्या रिफायनरी प्रकल्पावर (क्षमता- सुमारे १.२४ दशलक्ष बॅरल प्रतिदिन) ड्रोन आणि क्षेपणास्त्रांच्या मदतीने हल्ला करण्याची धमकी दिली. यामुळे भारताच्या सामरिक व औद्योगिक केंद्रांवर ड्रोन हल्ल्यांचा धोका गंभीर आहे, हे पुन्हा एकदा समोर आले आहे.

ड्रोनचा युद्धासाठी वाढता वापर

आजच्या आधुनिक काळातील युद्धात ड्रॉन्स हे सर्वात प्रभावी व स्वस्त शस्त्र बनले आहेत. रशिया-युक्रेन युद्ध याचे स्पष्ट उदाहरण आहे.

भारतावरील थेट धोका

भारताच्या बाबतीत, पाकिस्तान गेल्या काही वर्षांत पंजाब सीमेतून मोठ्या प्रमाणात ड्रोनद्वारे अफू, गांजा, चरस व शस्त्रे घुसवण्याचे प्रयत्न करत आहे. २०२३ मध्येच पंजाब पोलिसांनी आणि बीएसएफने मिळून ५०० हून अधिक ड्रोन भारतीय सीमेवर जप्त केले. ही संख्या २०१९ च्या तुलनेत तब्बल अनेक पट जास्त आहे. हे आकडे या धोक्याची तीव्रता अधोरेखित करतात.

आता पाकिस्तानकडून जर भारताच्या सामरिक ठिकाणांवर-जसे, रिफायनर्या, विमानतळ, डेटा-सेंटर्स, अणुवीज प्रकल्प किंवा मोठी शहरे यावर हल्ल्यांचा धोका निर्माण झाला, तर प्रतिकार करण्यासाठी एक अत्याधुनिक संरक्षण-व्यवस्था आवश्यक आहे.

याच पार्श्वभूमीवर, १५ ऑगस्ट २०२५ रोजी लालकिल्ल्यावरून स्वातंत्र्यदिनी भाषण करताना पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी भारताच्या राष्ट्रीय सुरक्षेसाठी ड्रोन व क्षेपणास्त्रविरोधी संरक्षण कवच उभारण्याची महत्त्वाकांक्षी योजना जाहीर केली. त्यांनी स्पष्ट केले की, पुढील दहा वर्षांत भारतातील सर्व महत्त्वाची सामरिक केंद्रे आधुनिक-अपीळ अ-ळीलीरिषी आणि-अपीळ जीपश प्रणालीखाली आणली जातील.

ही योजना टप्प्याटप्प्याने राबवली जाणार असून, प्रथम टप्प्यात सीमाभाग, रिफायनर्या व मोठी शहरे कव्हर केली जातील. २०३५ पर्यंत पूर्ण भारतावर बहुस्तरीय हवाई सुरक्षा कवच र(ीश्रीळ-श्रुशीशिव रळी वशषणपलश 'हळुशश्रव) उभारण्याचे लक्ष्य आहे. भारताला सर्वसमावेशक व स्वदेशी हवाई संरक्षण व्यवस्था उभारणे ही काळाची गरज आहे.

ड्रोन, सायबर आणि युद्ध सावट : भारताच्या ऊर्जा सुरक्षेची नवी लढाई हे २०२५ मधील ऑपरेशन सिंदूर या कारवाईदरम्यान भारताच्या पश्चिम आणि उत्तरेकडील सीमेजवळील ऊर्जा केंद्रे शत्रूच्या हल्ल्यांच्या कक्षेत असल्याचे स्पष्ट झाले. यामुळे ऊर्जा सुरक्षिततेला राष्ट्रीय संरक्षणाच्या चौकटीत आणणे अपरिहार्य आहे.

ऊर्जा पायाभूत सुविधांवरील वाढती असुरक्षितता

युद्धाचे स्वरूप बदलत आहे. पारंपरिक शस्त्रास्त्रांऐवजी आता मानवरहित ड्रोन, सायबर साधने आणि माहिती युद्ध यांचा वापर वाढतो आहे. ऊर्जा केंद्रे थेट युद्धभूमीचे लक्ष्य बनू शकतात हे अधोरेखित झाले.

सायबरहल्ल्यांचे वाढते प्रमाण

ऊर्जा सुरक्षेला मोठा धोका आता सायबर हल्ल्यांमुळे आहे.

आंतरराष्ट्रीय चित्र

अमेरिकेतील उन्ध्रेपळश्र झळशिश्नळपश (२०२१) वर झालेल्या रॅन्समवेअर हल्ल्यामुळे देशाच्या पूर्व किनाऱ्यावरील ४५% इंधन पुरवठा ठप्प झाला. सायबरसुरक्षा कंपनी डेव्हिडच्या अहवालानुसार २०२४ मध्ये जगभरातील ऊर्जा, तेल-गॅस व युटिलिटी क्षेत्रांपैकी ६७% संस्थांवर रॅन्समवेअर हल्ले झाले.

भारतातील आकडे

भारत आपले ८८% कच्चे तेल आणि ५०% एलएनजी आयात करतो, त्यामुळे कोणताही अडथळा थेट अर्थव्यवस्थेवर परिणाम करतो.

२०२२ मध्ये भारतातील पेट्रोलियम रिफायनर्यांवर ३.२ लाखांहून अधिक सायबरहल्ले नोंदले गेले.

एप्रिल २०२५ मधील पहलगायम दहशतवादी हल्ल्यानंतर भारतावरील ऊर्जेड हल्ल्यांमध्ये मोठी वाढ झाली. त्यातील ६६% हल्ले ऊर्जा क्षेत्रावर केंद्रित होते.

कोल इंडिया लिमिटेडच्या उपकंपनीवर हॅकिंगचा प्रयत्न झाला, तर २०२० आणि २०२२ मध्ये चीनशी संबंधित सायबर गटांनी मुंबई व लडाखमधील वीज वितरण व्यवस्थेत मालवेअर बसवले.

भारताची ऊर्जा सुरक्षा

भारताची वाढती अर्थव्यवस्था ऊर्जा आयातीवर प्रचंड अवलंबून आहे. देशातील एकूण तेल आयातीपैकी ४० टक्के तेल हार्मुझ सामुद्रधुनीमार्गे येते. या मार्गात अडथळा निर्माण झाला तर आर्थिक संकट उभे राहते.

ऑपरेशन सिंदूर दरम्यान भारताने ड्रोन आणि क्षेपणास्त्र अडवले, पंजाबमधील सीमावर्ती भागांत वीजपुरवठा बंद करून इंधन पाइपलाइन व वितरण यंत्रणा वाचवावी लागली. यावरून स्पष्ट होते की ऊर्जा सुरक्षेला संरक्षणाच्या चौकटीत प्राथमिकता दिली जावी.

भारताची अगुरी साठवण व्यवस्था

ऊर्जा सुरक्षेसाठी भारताने डीएनएआर झशीश्रीशी ठशीशीशी (डझट) उभारले आहेत. पण त्यात त्रुटी आहेत. २०२४ च्या सुरुवातीला डझट मध्ये फक्त ५.३३ दशलक्ष टन तेल होते, जे भारताच्या आयातीच्या

१.५ दिवसांसाठी पुरेसे आहे. सार्वजनिक तेल कंपन्यांच्या साठ्यासह ही वेळ ७४ दिवसांपर्यंत जाते, पण आणीबाणीच्या वेळी केवळ डझट साठाच तातडीने वापरता येतो.

आंतरराष्ट्रीय ऊर्जा संस्थेच्या निकषानुसार ९० दिवसांचा साठा आवश्यक आहे. मात्र, भारताकडे प्रत्यक्षात त्याची पूर्तता नाही. कारण, यावर खर्च खूप होतो. विद्यमान डझट केंद्रे विशाखापट्टणम, मंगळुरु आणि पडूर येथे समुद्रकिनार्यावर आहेत. त्यामुळे ती क्षेपणास्त्र हल्ल्यांना व नैसर्गिक आपत्तीपासून असुरक्षित आहेत. ऊर्जा क्षेत्राला केवळ व्यावसायिक नाही तर लष्करी सुरक्षेच्या चौकटीत समाविष्ट करणे आवश्यक आहे.

१. विकेंद्रीकरण : सीमावर्ती भागांत मायक्रोग्रीड्स व नूतन ऊर्जा

प्रणाली उभारल्यास केंद्रित वितरण यंत्रणांवरील अवलंबन कमी होईल.

२. सायबर संरक्षण : २०२४ मध्ये भारताने उडखटड-झुेशी स्थापन केले आहे. मात्र, पुढे एआय आधारित धोका ओळख प्रणाली, झिरो ट्रस्ट आर्किटेक्चर आणि रेड टीम सिम्युलेशन वापरणे आवश्यक आहे. जुनी डड-ऊ- प्रणाली तातडीने अपग्रेड करणे गरजेचे आहे.

३. लवचिक साठवण : डझट सोबतच देशांतर्गत साठवण केंद्रे, खासगी सहभाग आणि मजबूत पाइपलाइन नेटवर्क उभारणे आवश्यक आहे.

४. लष्करी देखरेख : ऊर्जा केंद्रांच्या सुरक्षेसाठी ड्रोनविरोधी प्रणाली, क्षेपणास्त्र संरक्षण व लष्करी पेट्रोलिंग वाढवणे गरजेचे आहे.

ड्रॉन्स, सायबर हल्ले आणि भू-राजकीय संघर्ष यांच्या संगमामुळे भारताच्या ऊर्जा सुरक्षेला बहुआयामी धोके निर्माण झाले आहेत. आयातीवरील प्रचंड अवलंबन, अपुरे डझट, सायबर हल्ल्यांचे वाढते प्रमाण आणि सीमावर्ती भागातील केंद्रांची असुरक्षितता ही गंभीर आव्हाने आहेत. अशा स्थितीत सीमेवरील लोकांचा सहभागही महत्त्वाचा ठरतो. सीमेवरील परिसरात कोणत्याही प्रकारचा ड्रोन टेहळणी करताना दिसला, तर आपण सावध होणे गरजेचे आहे. त्यासंबंधी माहिती त्वरित पोलिसांकडे, लष्कराकडे पाठविणे गरजेचे आहे. त्यामुळे पुढील अनर्थ टाळता येण्यासारखा आहे.

अनेक आजारांवर रामबाण उपाय! आयुर्वेदिक गुणधर्मांनी समृद्ध असलेला 'हा' पदार्थ सर्दी- खोकला करेल गायब

मागील अनेक वर्षांपासून आयुर्वेदिक गुणधर्मांनी समृद्ध असलेल्या पदार्थांचा वापर आरोग्यासाठी केला जात आहे. त्यातील अतिशय प्रभावी औषध म्हणजे जेष्ठमध. जेष्ठमध अतिशय प्राचीन काळापासून वापरली जाणारी आयुर्वेदिक वनस्पती आहे. या वनस्पतीच्या गोडसर मुळांपासून मिळणारा रस आरोग्यासाठी अतिशय गुणकारी आहे. जेष्ठमध शरीरासाठी अतिशय थंड मानले जाते. शरीरात वाढलेली उष्णता कमी करण्यासाठी जेष्ठमध खाण्याचा सल्ला दिला जातो. याशिवाय घशातील कोरडेपणा, खवखव, खोकला किंवा कफ इत्यादी अनेक समस्यांवर जेष्ठमध रामबाण उपाय आहे. पावसाळ्याच्या दिवसांमध्ये घशात वाढलेली खवखव दूर करण्यासाठी जेष्ठमधचे सेवन करावे. या वनस्पतीची लहानशी काडी घेऊन सतत चघळत राहावी. यामुळे खोकला आणि सर्दी कमी होण्यास मदत होईल.

जेष्ठमधाचा अनेक वेगवेगळ्या प्रकारे वापर केला जातो. जेष्ठमधाचा वापर करून तयार केलेला काढा प्यायल्यास शरीर निरोगी राहते. आयुर्वेदिक काढा प्यायल्यामुळे श्वसनमार्ग मोकळा होण्यास मदत होते. याशिवाय दमा किंवा खोकलाच्या

समस्येने त्रस्त असलेल्या लोकांनी जेष्ठमधाचे आवर्जून सेवन करावे. बाजारात जेष्ठमध काड्या किंवा पावडर सहज उपलब्ध होते. नाकामध्ये अडकलेली घाण, फुफुसांच्या समस्या किंवा सतत घशात वाढलेली खवखव दूर करण्यासाठी जेष्ठमध खावे. यामुळे लगेच आराम मिळेल.

बिघडलेली पचनक्रिया सुधारण्यासाठी जेष्ठमधाचे सेवन केले जाते. छातीत जळजळ, पोटात गुडगुड, उलट्या, मळमळ इत्यादी समस्या वाढू लागल्यास जेष्ठमध खावे. यामध्ये सौम्य रेचक गुणधर्म आढळून येतात, ज्यामुळे शरीराची पचनक्रिया निरोगी राहण्यास मदत होते. याशिवाय बद्धकोष्ठताचा त्रास

सुद्धा होत नाही. पावसाळ्याच्या दिवसांमध्ये साथीच्या आजारांमुळे शरीराची कमी झालेली रोगप्रतिकारशक्ती सुधारण्यासाठी जेष्ठमध खावे. जेष्ठमध आरोग्यासोबतच त्वचा आणि केसांसाठी सुद्धा गुणकारी आहे. केस गळती वाढू लागल्यास जेष्ठमध खावे.

जेष्ठमधाचे सेवन करण्याची सोपी पद्धत: बाजारात जेष्ठमध पावडर सहज उपलब्ध होते. सुकलेल्या काड्यांची पावडर तुम्ही दुधात मिक्स करून पिऊ शकता. याशिवाय जेष्ठमध मधासोबत सुद्धा घेतले जाते. घशात वाढलेली खवखव कमी करण्यासाठी जेष्ठमधाची बारीक काडी घेऊन सतत चघळत राहावी. याशिवाय तुम्ही काढा किंवा चूर्ण बनवून सेवन करू शकता. मात्र नियमित जेष्ठमध खाणे आरोग्यासाठी चांगले नाही. जेष्ठमधाचा एक चमचा किंवा अर्धा चमचा शरीरासाठी पुरेसा आहे. जेष्ठमधातील दाहशामक, कफनाशक आणि पित्तशामक गुणधर्म शरीरासाठी प्रभावी ठरतात.

F-Qs (संबंधित प्रश्न)
जेष्ठमध खाल्यामुळे शरीरावर होणारे दुष्परिणाम? जास्त प्रमाणात जेष्ठमधाचे सेवन केल्यास काही दुष्परिणाम होऊ शकतात, जसे: उच्च रक्तदाब, पोटादुखी, सूज. जेष्ठमध खाण्याचे फायदे? जेष्ठमधातील दाहक-विरोधी गुणधर्म घसा खवखवणे, खोकला आणि सर्दीसाठी आरामदायी ठरतात. जेष्ठमध पचनक्रिया सुधारण्यास आणि बद्धकोष्ठता कमी करण्यास मदत करते.

जेष्ठमधाचे सेवन करण्याची सोपी पद्धत: बाजारात जेष्ठमध पावडर सहज उपलब्ध होते. सुकलेल्या काड्यांची पावडर तुम्ही दुधात मिक्स करून पिऊ शकता. याशिवाय जेष्ठमध मधासोबत सुद्धा घेतले जाते. घशात वाढलेली खवखव कमी करण्यासाठी जेष्ठमधाची बारीक काडी घेऊन सतत चघळत राहावी. याशिवाय तुम्ही काढा किंवा चूर्ण बनवून सेवन करू शकता. मात्र नियमित जेष्ठमध खाणे आरोग्यासाठी चांगले नाही. जेष्ठमधाचा एक चमचा किंवा अर्धा चमचा शरीरासाठी पुरेसा आहे. जेष्ठमधातील दाहशामक, कफनाशक आणि पित्तशामक गुणधर्म शरीरासाठी प्रभावी ठरतात.

यंदाच्या वर्षी गणपती बाप्पाच्या स्वागतासाठी घरीच बनवा केशरी बुंदीचे लाडू, विकतची मिठाई कायमची जाल विसरून

गणपती बाप्पाच्या आगमनाला अवघे काही दिवस शिल्लक राहिले आहे. बाप्पाच्या स्वागतासाठी मोठ्या जलोषात सगळीकडे तयारी केली जात आहे. मकर, पूजेचे साहित्य, नैवेद्य आणि बाप्पाच्या प्रसादासाठी लागणाऱ्या वस्तूंच्या खरेदीला सुरुवात झाली आहे. सणावाराच्या दिवसांमध्ये बाजारात अनेक वेगवेगळ्या प्रकारच्या मिठाई उपलब्ध असतात. लहान मुलांपासून अगदी मोठ्यांपर्यंत सगळ्यांचे मिठाई खायला खूप जास्त आवडते. पण उत्सवाच्या दिवसांमध्ये मिठाईच्या पदार्थांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर भेसळ केली जाते. भेसळ युक्त मिठाई बाजारात विकत जात आहे. त्यामुळे भेसळ युक्त मिठाईचे सेवन करण्याऐवजी तुम्ही बाप्पाच्या स्वागतासाठी घरच्या घरी सुद्धा मिठाईतील पदार्थ बनवू शकता. आज आम्ही तुम्हाला केशरी बुंदीचे लाडू बनवण्याची सोपी रेसिपी सांगणार आहोत. मऊ स्पर्शीत लाडू पाहण्यासह घरातील सगळ्यांचे खूप जास्त आवडतील. चला तर जाणून घेऊया बुंदीचे लाडू बनवण्याची सोपी रेसिपी.

पाणी बेकिंग सोडा साखर केशरी रंग वेलची पावडर पापण्याच्या बिया कृती: बुंदीचा लाडू बनवण्यासाठी सर्वप्रथम, बेसन पीठ चाळून घ्या. चाळून घेतलेले पीठ भांड्यात घेऊन त्यात चवीनुसार मीठ टाकून मिक्स करा. त्यानंतर त्यात आवश्यकतेनुसार पाणी घालून पीठ व्यवस्थित मिक्स करून घ्या. कढईमधील गरम तेलात छिद्र असलेल्या भांड्याचा वापर करून बुंदी पडून व्यवस्थित कुरकुरीत

होईपर्यंत तळून घ्या. मोठ्या टोपात साखर ओतून त्यात पाणी घालून गॅसवर गरम होण्यासाठी ठेवा. साखरेचा पाक तयार करताना त्यात वेलची पावडर आणि केशर रंग टाकून मिक्स करा. तयार केलेला साखर पाक बुंदीमध्ये ओतून व्यवस्थित मिक्स करा आणि बुंदीमध्ये मुरण्यासाठी ठेवा. पाक बुंदीमध्ये मुरल्यानंतर तुम्हाला हवे त्या आकाराचे लाडू बनवून भोपळ्याच्या बिया लावा. तयार आलेले सोप्या पद्धतीमध्ये बनवलेले केशरी बुंदीचे लाडू.

गव्हाच्या पिठापासून बनवा पौष्टिक अन् झटपट तयार होणारं खमंग धिरडं; सकाळच्या नाशत्यासाठी परफेक्ट पर्याय

धिरडं हा पारंपरिक मराठी पदार्थ असून तो अतिशय सोपा आणि झटपट होतो. गव्हाचे पीठ, ताक किंवा पाणी आणि थोडे मसाले घालून बनवलेलं धिरडं चवीला हलकं, पौष्टिक आणि पचायला सोपं असतं. पूर्वीच्या काळी शेतामध्ये कामाला जाणाऱ्या माणसांचा झटपट नाश्ता म्हणून धिरडं प्रचलित होता. आजही सकाळचा नाश्ता, संध्याकाळची भूक भागवण्यासाठी किंवा उपासाच्या वेळीही धिरडं बनवतात.

सकाळच्या घाईगडबडीत गृहिणींना नाशत्याला नव काय बनवावं असा प्रश्न पडतो. हा प्रश्न सामान्य असला तरी याच उत्तर मात्र पटकन मिळत नाही कारण घरातील प्रत्येकालाच रोज काहीतरी चविष्ट खावचं असतं आणि गृहिणी झटपट तयार होण्याच्या रेसिपीच्या शोधात असतात अशात आजची धिरड्याची रेसिपी तुमच्यासाठी एक परफेक्ट पर्याय आहे. ही पटकन बनते आणि चवीलाही छान लागते. चला तर मग लगेच जाणून घेऊया यासाठी लागणारे साहित्य आणि कृती. साहित्य गव्हाचे पीठ - १ कप रवा - १/२ कप ताक - १ कप (नसल्यास पाणी) हिरवी मिरची - १ (बारीक चिरलेली) कांदा - १ (बारीक चिरलेला, ऐच्छिक) हळद - ३ टीस्पून तिखट - २ टीस्पून मीठ - चवीनुसार तेल / तूप - भाजण्यासाठी कृती यासाठी सर्वप्रथम एका भांड्यात गव्हाचे पीठ आणि रवा एकत्र करून घ्या. त्यानंतर त्यात मीठ, तिखट, हळद, हिरवी मिरची आणि कांदा घाला. ताक (किंवा पाणी) घालून घडुसर मिश्रण (घोळ) तयार करा. तवा गरम करून त्यावर थोडे तेल पसरवा. तव्यावर पळीभर मिश्रण पसरून छान धिरडं तयार करा. झाकण ठेऊन दोन्ही बाजूंनी सोनेरी रंग येईपर्यंत याला भाजा आणि मग एका प्लेटमध्ये काढून घ्या. गरमागरम धिरडं लोणी, तूप किंवा चटणीसोबत सर्व्ह करा.

सकाळच्या नाशत्यासाठी १० मिनिटांमध्ये बनवा चीज ब्रेड ऑम्लेट, नोट करून घ्या हेल्दी रेसिपी

सकाळच्या नाशत्यात प्रत्येकालाच काहीना काही हेल्दी आणि टेस्टी पदार्थ खाण्यास हवा असतो. नाशत्यात कायमच कांदापोहे, उपमा, शिरा खारून कंटाळा येतो. सकाळच्या वेळी अनेकांना बाहेरील तिखट किंवा तेलकट पदार्थ खाण्याची सवय असते. पण कायमच बाहेरील पदार्थांचे सेवन करणे आरोग्यासाठी धोकादायक ठरते. यामुळे शरीरात कोलेस्ट्रॉल, मधुमेह किंवा इतर आजारांची लागण होण्याची शक्यता असते. त्यामुळे सकाळच्या वेळी उपाशी पोटी कधीच तेलकट पदार्थ खाऊ नयेत. अनेकांना सकाळी उपाशी पोटी घरा बाहेर पडण्याची सवय असते. पण असे केल्यामुळे घातक विषाणू शरीरात लगेच प्रवेश करतात. त्यामुळे कायमच नाश्ता करूनच बाहेर जावे. आज आम्ही तुम्हाला सोप्या पद्धतीमध्ये चीज ब्रेड ऑम्लेट बनवण्याची सोपी रेसिपी सांगणार आहोत.

कांदा टोमॅटो हिरव्या मिरच्या शिमला मिरची काळीमिरी पावडर चीज लाल तिखट बटर कृती: चीज ब्रेड ऑम्लेट बनवण्यासाठी सर्वप्रथम, वाटीमध्ये अंडी फोडून घ्या. त्यानंतर

त्यात काळीमिरी आणि चवीनुसार मीठ टाकून फेटून घ्या. त्यानंतर त्यात बारीक चिरलेला कांदा, टोमॅटो, शिमला मिरची, हिरवी मिरची आणि बारीक चिरलेली कोथिंबीर टाकून मिक्स करा. त्यानंतर पॅन गरम करण्यासाठी ठेवा. गरम तव्यावर

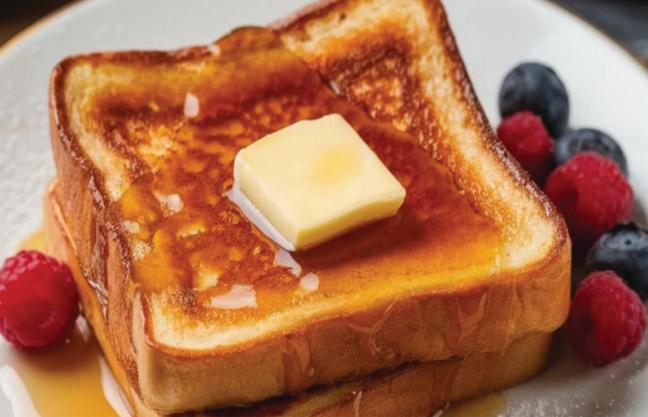
ब्रेड स्लाइस ठेवून त्यावर अंड्याचे तयार केलेले मिश्रण टाकून वरून किसून घेतलेले चीज टाका आणि अंड शिजवून घ्या. त्यानंतर दुसरा ब्रेड स्लाइस ठेवून हलकेसे दाबून घ्या. अशा पद्धतीने सर्व ब्रेड ऑम्लेट तयार करून घ्या. तयार आहे सोप्या पद्धतीमध्ये चीज ब्रेड ऑम्लेट. हा पदार्थ हिरवी चटणी किंवा सॉस सोबत अतिशय सुंदर लागेल.

झटपट तयार होणारा टेस्टी नाश्ता, घरी बनवून पहा मऊ अन् गोडसर फ्रेंच टोस्ट; अवघ्या १० मिनिटांची रेसिपी!

फ्रेंच टोस्ट हा एक झटपट तयार होणार नाश्ता आहे जो ब्रेडपासून तयार केला जातो. पाश्चात्य संस्कृतीमध्ये ही डिश फार लोकप्रिय आहे आणि आता भारतातही हा नाश्ता सर्वनाच खास करून लहान मुलांना फार आवडू लागला आहे. सकाळच्या कामाच्या घाईगडबडीत चविष्ट पण लवकर तयार होणार काही बनवायचं असेल तर ही रेसिपी तुमच्यासाठी एक उत्तम पर्याय आहे. तुम्हाला जाणून आश्चर्य वाटेल पण या पदार्थाची उत्पत्ती फ्रान्समध्ये झाली नसून, रोमन काळातच याचा शोध लागला होता.

फ्रेंच टोस्ट हा अतिशय स्वादिष्ट आणि झटपट होणारा पदार्थ आहे. सकाळच्या नाशत्यासाठी, मुलांच्या इश्यासाठी किंवा संध्याकाळच्या हलक्या खाण्यासाठी हा उत्तम पर्याय आहे. ब्रेड, दूध आणि अंडी यांच्या मदतीने बनणारा हा पदार्थ गोडसर

लागतो व त्यावर मध, पिठीसाखर किंवा चॉकलेट सिरप टाकल्यास अजूनच आकर्षक होतो. चला जाणून घेऊया यासाठी लागणारे साहित्य आणि कृती. साहित्य ब्रेड स्लाइस - ४ अंडी - २ दूध - २ कप साखर - २ टेबलस्पून वेलची पूड / दालचिनी पावडर - ३ टीस्पून तूप किंवा बटर - २ टेबलस्पून पिठीसाखर / मध / चॉकलेट सिरप - सजावटीसाठी कृती फ्रेंच टोस्ट बनवण्यासाठी सर्वप्रथम एका बाऊलमध्ये अंडी फोडून घ्या. त्यात दूध, साखर आणि वेलची पूड घालून छान फेटून घ्या. ब्रेडचे स्लाइस त्या मिश्रणात दोन्ही बाजूंनी भिजवा. यानंतर गॅसवर तवा गरम करून त्यावर थोडे बटर किंवा तूप सोसा. ब्रेड दोन्ही बाजूंनी सोनेरी तपकिरी रंग येईपर्यंत भाजून घ्या.

तयार टोस्ट प्लेटमध्ये काढा. वरून पिठीसाखर, मध किंवा चॉकलेट सिरप टाकून गरम सर्व्ह करा. हा गोडसर फ्रेंच टोस्ट चहा, कॉफी किंवा मुलांच्या दुधासोबत अगदी मस्त लागतो. F-Qs (संबंधित प्रश्न) फ्रेंच टोस्टची चव कशी असते? मध्यभागी मऊ आणि कस्टर्डसारखे, बाहेरून किंचित कुरकुरीत आणि बाहेरून कॅरमलाइज्ड अशी याची चव असते. जर तुम्हाला अंडी आवडत असतील, तर हा फ्रेंच टोस्ट तुमच्या नाशत्यात/ब्रंचमध्ये अंडी समाविष्ट करण्याचा एक चविष्ट मार्ग आहे फ्रेंच टोस्टसोबत काय खावे? तुम्ही फ्रेंच टोस्टला मॅपल सिरप, ताजी फळे (जसे की बेरी किंवा केळी), आणि व्हीड क्रीमसोबत खाण्यासाठी सर्व्ह करू शकता.

केसांची खुंटलेली वाढ झपाट्याने होण्यासाठी नियमित करा कढीपत्त्याच्या चहाचे सेवन, केस गळती होईल कमी

बदलेले वातावरण, आहारात होणारा बदल, जंक फूडचे अतिसेवन, पोषक घटकांची कमतरता, केमिकल युक्त हेअर केअर प्रॉडक्टचा मोठ्या प्रमाणावर वापर केल्यामुळे केसांच्या वाढीवर गंभीर परिणाम दिसून येतात. केस खराब झाल्यानंतर ते सुधारण्यासाठी महिला वेगवेगळ्या महागड्या हेअर केअर प्रॉडक्टचा वापर करतात. पण सतत केमिकल प्रॉडक्ट लावल्यामुळे केस सातणखीनच रुक्ष आणि कोरडे होऊन जातात. केसांची गुणवत्ता खराब होऊन जाते. केस खराब झाल्यानंतर वेगवेगळ्या महागड्या ट्रीटमेंट करून केस सुंदर आणि चमकदार केले जातात. मात्र कालांतराने पुन्हा एकदा केस होते तसेच होऊन जातात. केसांची गुणवत्ता खराब झाल्यानंतर ती सुधारण्यासाठी कोणत्याही महागड्या प्रॉडक्टचा वापर न करता घरगुती पदार्थांचे सेवन करून केसांची काळजी घ्यावी.

केसांमध्ये वाढलेला कोंडा, केस तुटणे किंवा केसांच्या इतर सर्वच समस्यांपासून आराम मिळवण्यासाठी कढीपत्त्याच्या पानांचे सेवन करावे.

कढीपत्त्याची पाने केसांसाठी अतिशय गुणकारी ठरतात. केसांच्या मुळांना वरून पोषण देण्याऐवजी आतून पोषण देणे आवश्यक आहे. यामुळे केसांची वाढ होते. जैवणातील सर्वच पदार्थांमध्ये कढीपत्त्याच्या वापर केला

जातो. कढीपत्त्याच्या वापरामुळे पदार्थांची चव आणि सुगंध सुधारतो. कढीपत्त्याची पाने केसांसाठी वरदान मानली जातात. या पानांमध्ये ॲंटीऑक्सिडंट्स, प्रथिने आणि बीटा-कॅरोटीन इत्यादी अनेक घटक आढळून येतात. केसांची मूळ मजबूत करण्यासाठी कढीपत्त्याच्या पानांचे सेवन करावे. म्हणूनच आज आम्ही तुम्हाला कढीपत्त्याच्या पानांचा चहा बनवण्याची सोपी रेसिपी सांगणार आहोत. नियमित चहाचे सेवन केल्यास शरीराला भरमसाट फायदे होतील.

कढीपत्त्याची चहा बनवण्याची कृती: कढीपत्त्याच्या पानांचा चहा बनवण्यासाठी सर्वप्रथम, टोपात पाणी गरम करून घ्या. त्यानंतर पाण्यात १० ते १५ कढीपत्त्याची पाने टाकून उकळवा. पाण्याला व्यवस्थित उकळी आल्यानंतर गॅस बंद करून पाणी गाळून घ्या. तयार केलेले पाणी गाळून त्यात लिंबाचा रस आणि मध टाकून व्यवस्थित मिक्स करा. तयार केलेल्या चहाचे सकाळी उठल्यानंतर किंवा इतर सेवन केल्यास शरीराला अनेक फायदे होतील. कढीपत्त्याचा चहा मंद आचेवर जास्त वेळा उकळवावा. यामुळे पानांमधील अर्क चहामध्ये उतरेल.

कढीपत्त्याच्या चहा पिण्याचे फायदे: कढीपत्त्याच्या पानांमध्ये असलेले गुणकारी घटक शरीरासाठी अतिशय महत्वाचे ठरतात. यामुळे केस गळणे किंवा केसांमध्ये वाढलेला कोंडा कमी होण्यास मदत होते. याशिवाय केस अधिक चमकदार आणि सुंदर दिसतात. लिंबाच्या रसात असलेले विटामिन सी केस पांढरे होण्यापासून रोखतात. केस पांढरे होऊ नये म्हणून लिंबाच्या रसाचे सेवन करावे.

चेहऱ्यावर सतत पिंपल्स येतात? मग बेसनाच्या पिठात मिक्स करून लावा 'हा' पदार्थ, आठवड्याभरात त्वचा होईल उजळदार

सुंदर दिसण्यासाठी महिला बाजारात उपलब्ध असलेल्या वेगवेगळ्या स्किन केअर प्रॉडक्टचा वापर करतात. कधी फेसपॅक लावून त्वचा उजळदार केली जाते तर कधी वेगवेगळे स्किन केअर प्रॉडक्ट लावून त्वचेची काळजी घेतली जाते. तसेच अनेक महिला त्वचेचे सौंदर्य कायम टिकवून ठेवण्यासाठी वेगवेगळ्या महागड्या ट्रीटमेंट करून घेतल्या जातात. महागड्या स्किन ट्रीटमेंट केल्यानंतर काहीकाळ त्वचा अतिशय सुंदर आणि उजळदार दिसते. मात्र कालांतराने पुन्हा एकदा त्वचा होती तशीच होऊन जाते. आहारात होणारे बदल, कामाचा वाढलेला तणाव, जंक फूडचे अतिसेवन, झोपेची कमतरता इत्यादी अनेक गोष्टींचा परिणाम चेहऱ्यावर लगेच दिसून येतो. यामुळे त्वचेवर पिंपल्स येणे, मुरुम इत्यादी अनेक समस्या उद्भवू लागतात.

पावसाळ्याच्या दिवसांमध्ये वातावरणातील अदृष्टेचा परिणाम चेहऱ्यावर लगेच दिसून येतो. त्वचा अधिक तेलकट, चिकट होऊन अतिशय खराब दिसू लागते. तेलकट झालेली त्वचा योग्य वेळी स्वच्छ न केल्यामुळे चेहऱ्यावर सतत पिंपल्स, मुरुम किंवा मोठे मोठे फोड येतात. याशिवाय शरीरात वाढलेले पित्त पिंपल्स येण्याचे महत्त्वपूर्ण कारण आहेत. अतितिखट किंवा तेलकट पदार्थांचे सेवन केल्यामुळे शरीरात पित्त वाढते. शरीरात वाढलेल्या उष्णतेमुळे त्वचा खराब होण्याची जास्त शक्यता असते. म्हणूनच आज आम्ही तुम्हाला त्वचेवर आलेले पिंपल्स कमी करण्यासाठी बेसन पिठात कोणता पदार्थ मिक्स करून लावावा, याबद्दल सविस्तर माहिती सांगणार

आहोत. घरगुती उपाय त्वचेची खराब झालेली गुणवत्ता सुधारून नैसर्गिक चमक वाढवतात. त्वचा स्वच्छ करण्यासाठी बाजारातील महागड्या स्किन केअर प्रॉडक्टचा वापर न करता बेसन पिठाचा वापर करावा. यामुळे त्वचेचे सौंदर्य दीर्घकाळ व्यवस्थित टिकून राहते. शरीर आणि चेहऱ्यावर साचलेली घाण स्वच्छ करण्यासाठी घरगुती उपाय करावेत. बेसनाच्या पिठाचा फेसपॅक चेहऱ्यावर लावल्यास आठवड्याभरात त्वचा अतिशय सुंदर आणि गोरीपान दिसेल. बेसनाचा फेसपॅक बनवण्याची कृती: बेसन फेसपॅक बनवण्यासाठी सर्वप्रथम, वाटीमध्ये बेसन, कॉफी, भाजलेली हळद, मध, नारळाचे तेल लिंबाचा रस, भिजवलेले तुट्टीचे पाणी एकत्र करून मिक्स करा. तयार केलेले मिश्रण व्यवस्थित मिक्स केल्यानंतर संपूर्ण चेहऱ्यावर आणि अंगोळीच्या आधी शरीरावर लावून काहीवेळ तसाच ठेवा. त्यानंतर हलक्या हाताने त्वचा मसाज करून पाण्याने धुवून टाका. हा फेसपॅक आठवड्याभर नियमित शरीरावर लावल्यास त्वचेवर वाढलेली डेड स्किन कमी होईल आणि त्वचा अतिशय उठावदार, सुंदर दिसेल. टॅनिंग कमी करण्यासाठी बेसन पिठाचा वापर केला जातो.

विविध प्रश्नांची तत्काळ सोडवणूक करा कार्ट्राईब महासंघाची गटविकास अधिकाऱ्यांकडे मागणी.

निलंगा / प्रतिनिधी :- विविध विभागातील अधिकारी कर्मचाऱ्यांच्या प्रश्नांची तत्काळ सोडवणूक करण्यात यावी या मागणीसाठी महाराष्ट्र राज्य कार्ट्राईब कर्मचारी कल्याण महासंघाची बैठक संपन्न झाली. पंचायत समिती निलंगा येथील सभागृहात गटविकास अधिकारी सोपान अकेले यांनी त्यांच्या सर्व खाते प्रमुख व कार्ट्राईबचे जिल्हाध्यक्ष नागसेन कांबळे व इतर पदाधिकाऱ्यांसमवेत बैठक संपन्न झाली. यात जिल्हाध्यक्ष नागसेन कांबळे यांनी अनेक प्रलंबित प्रश्नांसंदर्भात गट विकास अधिकाऱ्यांचे खालील प्रश्नांसंदर्भात लक्ष वेधले त्यात प्रामुख्याने शिक्षण विभागातून निवड श्रेणी प्रस्ताव गहाळ होणे, मेडिकल बिलअदा करण्यासाठी अर्धपूर्ण व्यवहार करणे, गोपनीय अहवालाची प्रत देणे, दुय्यम सेवा पुस्तिका अद्ययावत करणे, आय. सी.डीएस. कर्मचाऱ्यांचे वेतन वेळेत काढणे, सातव्या वेतन आयोगाच्या वेतननिश्चितीची पडताळणी करणे, शिक्षक पुरस्कार निवड व वितरण करणे, अंगणवाडी

कार्यकर्त्या व मदतनीस यांचे कपात केलेली वेतन अदा करणे, ग्रामपंचायत अधिकाऱ्यांचे गोपनीय अहवाल तीन वर्षांपासून प्रलंबित आहेत ते तत्काळ देणे. शासनाच्या विविध योजनांचे ग्रामपंचायतींना पुरस्कार वितरण कार्यक्रमाचे आयोजन करणे, इत्यादी अनेक प्रश्नांची सोडवणूक करण्याची मागणी करण्यात आली. या मागण्यांना गटविकास अधिकारी सोपान अकेले यांनी सकारात्मक प्रतिसाद दिला. चर्चेअंती अध्या

प्रश्नांची बैठकीतच सोडवणूक केली. उर्वरित सर्व प्रश्न येत्या आठ दिवसांमध्ये मार्गी लावले जातील असे गटविकास अधिकाऱ्यांनी आश्वासन दिले. या बैठकीस गटविकास अधिकारी सोपान अकेले, पशुसंवर्धन विकास तालुका आरोग्य अधिकारी, यांच्यासह अनेक विभागप्रमुख व महासंघाचे विभागीय अध्यक्ष प्रवीण सूर्यवंशी, जिल्हाध्यक्ष नागसेन कांबळे, उपाध्यक्ष डिके सूर्यवंशी, निलंगा तालुका अध्यक्ष दीपक कांबळे, सचिव भिवाजी लखनगावे, सहसचिव आनंद सूर्यवंशी, पत्रकार किशोर सोनकांबळे, प्रशासन अधिकारी बालाजी मोहोळकर, यमलवाड, मलशेट्टे यांच्यासह विविध खात्याचे प्रतिनिधी उपस्थित होते. यावेळी निलंगा तालुक्यामध्ये विक्रमी वृक्ष लागवड केल्यामुळे कार्ट्राईब कर्मचारी कल्याण महासंघाचे गट विकास अधिकाऱ्यांच्या वृक्षमित्र म्हणून सत्कार करण्यात आला...

हजारो वाहनांनी लाखो मराठे मुंबईस जाणार, व्यापक नियोजन, विजयाचा गुलाल उधळूनच परतण्याचा निर्धार

लातूर, प्रतिनिधी मराठा आरक्षणासाठी मनोज जरांगे पाटील यांच्या मुंबई येथील आंदोलनात सहभागी होण्यासाठी जिल्हातील लाखो समाज बांधव हजारो वाहनांनी मुंबई गाठणार असून यासाठीची व्यापक तयारी त्यांनी केली आहे. लातूर शहरातील समाजबांधव आज बुधवार (दि. २७) सकाळी सात वाजता छत्रपती शिवाजी महाराज चौकातून छत्रपती शिवरायांना अभिवादन करून अंतरवाली सराटीकडे मार्गस्थ होणार असल्याची माहिती सकल मराठा समाज व लातूर जिल्हा मराठा क्रांती मोर्चाच्या वतीने देण्यात आली आहे. मनोज जरांगे पाटील हा मराठा समाजाचा विश्वास असून तेच समाजाला आरक्षण मिळवून देवू शकतात असा विश्वास व्यक्त करीत या नियोजित आंदोलनास जाण्यासाठी गावा-गावांनी वाहने करण्यात आली आहेत. त्यात टेम्पो, जीप, कार, खासगी बसेसचा समावेश आहे. शिवाय रेल्वे, बसेसनेही अनेकजण मार्गस्थ होणार आहेत. आंदोलनास सुरुवात झाल्यानंतरही बरीच मंडळी टप्पा टप्प्यांनी आंदोलनस्थळ गाठणार आहेत. बुधवारी निघणाऱ्या आंदोलकांनी किमान १५ दिवस पुरेल एवढा शिधा, स्वयंपाकासाठी लागणारे साहित्य, पाण्याचे जार व आचारी

सोबत घेतले आहेत. त्यांना सोयीचे होईल अशा प्रकारची रचना त्यांनी त्यांच्या वाहनात बनवली आहे. विशेष म्हणजे समाजबांधव जात असलेल्या मार्गावर स्थानिक समाजबांधवाही चहा नाश्ता - भोजनाची सोय करणार आहेत. गाड्यांना लावण्यासाठी बॅनर तयार करण्यात आले आहेत. शिवाय भगवे झेंडे, टी शर्टस, टोप्याही मोठ्या संख्येत बनवून घेण्यात आल्या आहेत. छट्या रेनेकोटही सोबत घेण्यास सांगितले आहे. शेतीच्या कामाचे पूर्वनियोजन करण्यात आले असून घर- शेतीची जबाबदारी आपापल्या कुटुंबातील ज्येष्ठंवर सोपवण्यात आली आहे. मुंबईला जाण्यासाठी वडीलधाऱ्यांनीही पाटीबा दिला असून आरक्षण मिळवल्याचा गुलाल लावून परत या असे प्रोत्साहन ते देत आहेत. दरम्यान बरेच जण अंतरवाली सराटी येथे मनोज जरांगे यांच्या समवेत निघणार असून अनेकजण शिवनेरीपासून त्यांची सोबत करणार आहेत. मार्गात वाहने नादुरुस्त झाल्यास पंक्चर झाल्यास त्याची जाग्यावरच दुरुस्ती करण्यासाठी सोबत मेकॅनिकही राहणार आहेत. समाजबांधवांच्या आरोग्यावर लक्ष ठेवण्यात आले असून सोबत बरेच डॉक्टर राहणार आहेत.

जात प्रमाणपत्र, जात वैधता प्रमाणपत्र वितरणाला गती द्या - प्रा. डॉ. गोविंद काळे

लातूर दि. २६ : सध्या विविध शैक्षणिक कामासाठी जात प्रमाणपत्रे व जात वैधता प्रमाणपत्रे मागणीचे प्रस्ताव विद्यार्थी, पालकांकडून दाखल होत आहेत. हे प्रस्ताव प्राधान्याने निकाली काढून पात्र अर्जदारांना प्रमाणपत्रे वितरीत करण्याची कार्यवाही गतिमान करण्याच्या सूचना महाराष्ट्र राज्य मागासवर्ग आयोगाचे सदस्य प्रा. डॉ. गोविंद काळे यांनी दिल्या. जिल्हाधिकारी कार्यालय येथे झालेल्या आढावा बैठकीत ते बोलत होते. अपर जिल्हाधिकारी शिल्पा करमरकर, उपजिल्हाधिकारी गणेश पवार, उपविभागीय अधिकारी शरद झाडके, रोहिणी नन्हे-विरोळे, अविनाश कोरडे, सुशांत शिंदे, तहसीलदार सौदागर तांदळे, इतर मागास बहुजन कल्याण सहायक संचालक अभय अटकळ, जिल्हा जात प्रमाणपत्र समितीचे अधिकारी यावेळी उपस्थित होते.

१ ऑगस्ट २०२४ ते २५ ऑगस्ट २०२५ या कालावधीत लातूर जिल्ह्यात वितरीत ओबीसी, एसबीसी, व्ही.जे., एनटी., एसईबीसी, ईडब्ल्यूएस जात प्रमाणपत्र, जात वैधता प्रमाणपत्र याबाबत आढावा

घेण्यात आला. जात प्रमाणपत्र मागणीसाठी आलेले प्रस्ताव तातडीने निकाली काढण्याची कार्यवाही सर्व उपविभागीय अधिकारी यांनी करावी. यामध्ये विद्यार्थ्यांच्या प्रस्तावांना प्राधान्य द्यावे. तसेच जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडे प्राप्त प्रस्ताव लवकरात लवकर निकाली काढण्याबाबत कार्यवाही व्हावी, असे डॉ. काळे म्हणाले. जिल्हातील आश्रमशाळांमध्ये विद्यार्थ्यांना शासकीय नियमानुसार चांगल्या सुविधा मिळणे गरजेचे आहे. या अनुषंगाने कार्यवाही होत असल्याची खातरजमा करण्यासाठी शासकीय अधिकाऱ्यांनी अचानकपणे आश्रमशाळांना भेटी देवून तेथील भोजन, शैक्षणिक सुविधांची तपासणी करावी, असे डॉ. काळे यांनी यावेळी सांगितले. लातूर जिल्ह्यातील सगर गवडी, बेलदर समाजाच्या प्रतिनिधींशीही यावेळी त्यांनी चर्चा करून त्यांच्या मागण्या जाणून घेतल्या.

तेजस माळवदकर यांची ओबीसी बहुजन कल्याण विभागाच्या उपसंचालक पदी पदोन्नती झाल्यामुळे अशोक कांबळे यांच्या हस्ते सत्कार

लातूर:- तेजस माळवदकर यांची ओबीसी बहुजन कल्याण विभागाच्या उपसंचालक पदी पदोन्नती . तेजस माळवदकर हे यापूर्वी लातूर जिल्हा जात पडताळणी कार्यालयात उपायुक्त या पदावर कार्यरत होते. तेजस माळवदकर यांनी इतर मागास बहुजन कल्याण लातूर विभाग लातूर उपभाग पदाचा पदभार स्विकारला. म्हणून डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मेमोरियल ट्रस्टचे अध्यक्ष अशोक कांबळे यांनी पुष्पहार घालून पेढे वाटून सत्कार करून पुढील वाटचालीस शुभेच्छा दिल्या यावेळी ट्रस्टचे सर्वश्री विजय कांबळे, नितिन कांबळे व राजु गवळी आदि उपस्थित होते .

एआय तंत्रज्ञानाद्वारे तेजस्वी तरुण घडविणारी जेएसपीएम शिक्षण संस्था

लातूर पॅटर्न निर्माण केलेल्या लातूर शहरामध्ये मोठ्या संख्येने येणारा ग्रामीण भागातील विद्यार्थी शिक्षणापासून वंचित राहू नये. या सामाजिक बांधिलकीच्या भूमिकेतून जेएसपीएम शिक्षण संस्थेची स्थापना लातूर तालुक्यातील कव्हा या गावी केली. या संस्थेचे आज चाळीस युनिट निर्माण झाले असून लातूर, रेणपूर, पुणे, छत्रपती संभाजीनगर या शहरात कार्यरत आहेत. ज्यामध्ये वरिष्ठ महाविद्यालय, ज्युनियर कॉलेज, पॉलिटेक्निक, आयटीआय, सीबीएसई दिल्ली बोर्ड मान्यतेने सीबीसीएस शिक्षण पध्दती, नर्सिंग कॉलेज, मराठी माध्यमांच्या प्राथमिक व माध्यमिक शाळा व मुलां-मुलींच्या सोयीसाठी उभारण्यात आलेले भव्य वसतिगृह या माध्यमातून विवेकानंदपूरम शैक्षणिक संकुल उभारण्यात आलेले आहे. जेएसपीएम संस्थेने अध्यात्म, विज्ञान व व्यावसायिकतेवर आधारित तेजस्वी तरुण घडविण्याचे लक्ष ठेवून जेएसपीएम शिक्षण संस्थेची वाटचाल यशस्वीपणे सुरु आहे. संस्थेअंतर्गत शासकीय, अनुदानित युनिटमध्ये निमयाप्रमाणे स्टाफची निवड करून कुठल्याची जाती-पातीचा विचार न करता मानवता हाच धर्म आणि कौशल्य व गुणवत्ता हीच जात समजून चाळीस युनिट, दीड हजार कर्मचाऱ्यांच्या माध्यमातून अठरा हजार विद्यार्थी घडविण्याचे काम अतिरिक्तपणे सुरु आहे. कला, वाणिज्य, विज्ञान तिन्ही शाखेच्या माध्यमातून उच्च दर्जाचे शिक्षण देण्याचे काम रेणपूर येथील शिवाजी वरिष्ठ महाविद्यालयाच्या माध्यमातून सुरु आहे. या संस्थेच्या माध्यमातून

पारितोषिक मिळालेले आहेत. याबरोबरच महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.आर.एस.अवस्थी यांना उत्कृष्ट प्राचार्य म्हणून पारितोषिक देण्यात आले. याबरोबरच अनेक प्राध्यापकांना उत्कृष्ट प्राध्यापक म्हणून पारितोषिक देऊन विद्यापीठाने गौरविले आहे. रेणपूर येथील शिवाजी महाविद्यालय रेणपूर शहराला जाणार्थी मुख्य रस्त्यालागत पाच एकर जागेवर शिवतीर्थ शैक्षणिक संकुल उभारण्यात आलेले आहे. याबरोबरच लातूर शहरातील एमआयडीसीमधील सात एकर जागेमध्ये भव्य-दिव्य अशा विवेकानंदपूरम शैक्षणिक संकुलामध्ये स्वामी विवेकानंद वरिष्ठ महाविद्यालय, ज्युनियर कॉलेज, यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठ, पॉलिटेक्निक कॉलेज, आयटीआय, बीएससी नर्सिंग, पीबीबीएससी, जीएनएम स्वामी विवेकानंद प्रायमरी ते १२ वी पर्यंत, मराठी प्रायमरी ते ज्युनियर कॉलेज यासह सेमी इंग्लिश चालविण्याचे काम कायम सुरु आहे. याबरोबरच कॅम्पस परिसरात

शि क्ष ण ा ब र ो ब र च गुणवत्ता टिकविण्याचे कार्य अतिरिक्तपणे सुरु आहे. त्यामुळे शिवाजी महाविद्यालयास स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ मार्फत २०२१-२२ मध्ये उत्कृष्ट महाविद्यालय म्हणून पारितोषिक मिळालेले आहे. याबरोबरच अनेक प्राध्यापकांना उत्कृष्ट प्राध्यापक म्हणून पारितोषिक देऊन विद्यापीठाने गौरविले आहे. रेणपूर येथील शिवाजी महाविद्यालय रेणपूर शहराला जाणार्थी मुख्य रस्त्यालागत पाच एकर जागेवर शिवतीर्थ शैक्षणिक संकुल उभारण्यात आलेले आहे. याबरोबरच लातूर शहरातील एमआयडीसीमधील सात एकर जागेमध्ये भव्य-दिव्य अशा विवेकानंदपूरम शैक्षणिक संकुलामध्ये स्वामी विवेकानंद वरिष्ठ महाविद्यालय, ज्युनियर कॉलेज, यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठ, पॉलिटेक्निक कॉलेज, आयटीआय, बीएससी नर्सिंग, पीबीबीएससी, जीएनएम स्वामी विवेकानंद प्रायमरी ते १२ वी पर्यंत, मराठी प्रायमरी ते ज्युनियर कॉलेज यासह सेमी इंग्लिश चालविण्याचे काम कायम सुरु आहे. याबरोबरच कॅम्पस परिसरात

बाराशे विद्यार्थ्यांची निवासी राहणे व भोजनाची सुविधा आहे. महाराष्ट्र बीएससी नर्सिंग कॉलेजची विद्यार्थीनी राणी काळे हिणे राज्यात पहिला क्रमांक मिळविला. याबरोबरच या विद्यार्थीनीने पिन्क सिलेंट स्पर्थमध्येही यश मिळवून जागतिक स्पर्थमध्ये सहभाग मिळविण्याचे काम केलेले आहे. जेएसपीएम संस्थेने शिक्षणाच्या माध्यमातून पुस्तकी ज्ञानाबरोबर प्रात्यक्षिक कार्यावर भर देणारे शिक्षण पॉलिटेक्निक, एआय व आयटीआयच्या माध्यमातून दिल्यामुळे कॅम्पस मुलाखतीच्या माध्यमातून अडीचशे विद्यार्थ्यांना विविध कंपन्यामध्ये नोकरीची संधी मिळवून देण्याचे काम याच जेएसपीएम संस्थेने केलेले आहे. लातूरतील शिक्षणाबरोबरच छत्रपती संभाजीनगर व पुणे येथील काळेवाडी भोसरी व रावेत या ठिकाणी प्रायमरी ते १२ वी पर्यंतचे शिक्षण सीबीएसई स्कूल अत्यंत उत्तम पध्दतीने चालू आहे. जेएसपीएम संस्थेची वाटचाल अध्यात्म, विज्ञान व व्यावसायिकतेवर आधारित शिक्षणातून होत असल्यामुळे सर्व युनिटमधील शिक्षकवृंद, कर्मचारी स्टाफ व विद्यार्थी यांना स्वामी विवेकानंद, स्वामी दयानंद, शाहू महाराज, महात्मा ज्योतिबा फुले, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे विचार सांगून योगासन, प्राणायामासाठी प्रोत्साहन देण्याचे काम गेल्या अनेक वर्षांपासून केले जात आहे. तसेच विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक अध्यापनाबरोबर श्री श्री रविशंकर व इस्कॉन या संस्थेसोबत करार करून विद्यार्थ्यांना आध्यात्मिक शिक्षण देण्याचे कामही जेएसपीएम संस्थेच्या माध्यमातून केले जात आहे. त्यामुळे यातून सत्यवादी, सदाचारी विद्यार्थी घडविण्याचे काम गेल्या अनेक वर्षांपासून सुरु आहे.

रोटॅक्ट क्लब ऑफ लातूर मिडटाऊनची गणपती कार्यशाळा उत्साहात पार

लातूर : रोटॅक्ट क्लब ऑफ लातूर मिडटाऊन आणि वेंसा स्किनकेअरच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित गणपतीची कार्यशाळा ४.० हा उपक्रम यंदा २४ ऑगस्ट रोजी स्टीम एज्युकेशन कॅम्पस, लातूर येथे मोठ्या उत्साहात पार पडला. या उपक्रमात तब्बल ३५० विद्यार्थी सहभागी झाले व पर्यावरणपूरक गणेशमूर्ती तयार करण्याचा आनंद लुटला. या कार्यक्रमाला डी.आर. आर. केतकी कुलकर्णी आणि डी.आर.आर.-इलेक्ट अमित भोसले विशेष उपस्थित राहिले. त्यांनी स्वतःही विद्यार्थ्यांसोबत मूर्ती बनवण्याचा अनुभव घेतला व तरुणांच्या या उपक्रमाचे कौतुक केले. कार्यशाळेतील एक महत्त्वाचा क्षण म्हणजे

मॅक्सिमम रजिस्ट्रेशन अर्वाँड. हा मान श्री श्री रविशंकर विद्यामंदिर, लातूर या शाळेने पटकावला. या शाळेतील तब्बल ८२ विद्यार्थ्यांनी नोंदणी करून कार्यशाळेत सहभाग नोंदवला. तसेच, कार्यशाळेत विद्यार्थ्यांच्या वयाच्या आनंददायी झाले. या कार्यशाळेला यशस्वी करण्यासाठी अध्याक्ष वेदांत मंडाडे, सचिव तनया जाटल, सचिव प्रणव चिल्ले, प्रोजेक्ट चेअरपर्सन भक्ती गोजामुंडे, शौनक दुरुगाकर आणि संपूर्ण टीम यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

लातूरत तरुणांचा आत्महत्येचा प्रयत्न

लातूर : मराठा आरक्षणासाठी मनोज जरांगेसह लाखो मराठे बांधव बुधवारी मुंबईकडे कूच करत असतानाच लातूरमध्ये एक धक्कादायक घटना घडली. मराठा आरक्षणाच्या विषयावर सरकार वेळकाढूपणा करते, जरांगेना वारंवार उपोषण करायला भाग पाडतेय असा आरोप करत एका तरुणाने विष प्राशन केले. सुदैवाने या तरुणाचा जीव वाचला असून त्याच्यावर खासगी रुग्णालयात उपचार सुरु आहेत. बळीराम मुळे (वय ३५) असा या युवकाचे नाव आहे. मराठा आरक्षणासाठी मराठवाड्यात चलो मुंबई अशी घोषणा देत मुंबईकडे कूच करण्यात येणार आहे. या मुद्यावरून राज्यभर वातावरण अधिकच तापल्याचे दिसत आहे. त्याचवेळी अहमदपूर तालुक्यातील शिंदी बुद्रुक येथील बळीराम मुळे या युवकाचे विष प्राशन करून आत्महत्येचा प्रयत्न केला. सरकार मराठा आरक्षणाच्या मुद्द्यावर वारंवार वेळकाढूपणा करत आहे, मनोज जरांगे यांना वारंवार उपोषणाची

वेळ आणली जात आहे अशा शब्दांत त्याने चिड्डी खिशात ठेवली आणि नंतर विष प्राशन केले. बळीराम मुळे याच्यावर लातूर येथील खासगी रुग्णालयात उपचार सुरु आहेत. बळीराम मुळे याचे लग्न झालेले असून दोन मुली आहेत. भावांसोबत दहा एकर कोरडवाहू शेती तो कसत आहे. काही दिवसांपासून तो मुंबईला आंदोलनासाठी जाण्याची तयारी करत होता. मंगळवारी सायंकाळी शेतात जाऊन त्याने दोकाचे पाऊल उचलले. घटनेची माहिती मिळताच नातेवाईक आणि मित्रपरिवाराने त्याला तात्काळ लातूर येथील क्वटाळे

हॉस्पिटलमध्ये दाखल केले असून त्याच्यावर उपचार सुरु आहेत. मनोज जरांगे यांनी दिलेल्या 'चलो मुंबई' च्या हाकेला प्रतिसाद देत राज्यभरातून मराठा समाज मोठ्या संख्येने आंदोलनासाठी मुंबईकडे निघण्याच्या तयारीत आहे. त्याचवेळी अशा काही घटनेमुळे समाजात एकाचवेळी हळहळ आणि सरकार विरोधात संताप व्यक्त होत आहे. लातूरमध्ये मोर्चासाठी सर्व तयारी पूर्ण मराठा आरक्षणाच्या मागणीसाठी महाराष्ट्रभर पुन्हा आंदोलनाची लाट उसळली असून लातूर जिल्ह्यातूनही त्याला मोठा प्रतिसाद मिळत असल्याचे चित्र आहे. गावागावातील मराठा समाजबांधव मोठ्या संख्येने बुधवारी मुंबईकडे रवाना होणार आहेत. प्रवासादरम्यान तसेच रोजच्या आहारासाठी समाज बांधवांकडून चिवडा, बुंदी, लाडू यासह अन्नधान्याचा साठा करून ठेवण्यात आला आहे.